

Tieto- ja viestintätekniiikan käyttö 2012

Kaksi kolmasosaa suomalaisista on verkkokaupan asiakkaita

Internetin käyttö yleistyy enää hitaasti. Internetin käyttäjien osuus 16–74 -vuotiaasta väestöstä kasvoi vuonna 2012 vain yhden prosenttiyksikön 90 prosenttiin. Verkkokaupan asiakkaiden määrä kasvaa. Kaksi kolmasosaa suomalaisista osti verkosta jotain viimeisen vuoden aikana. Puolet suomalaisista on internetin yhteisöpalveluissa. Tiedot käyvät ilmi kevään 2012 tieto- ja viestintätekniiikan käyttö -tutkimuksesta.

Internetin käytön ja eräiden käyttötapojen yleisyys 2012

	Käyttänyt internetiä viim. 3 kk aikana	Käyttää internetiä yleensä useita kertoja päivässä	Käyttänyt verkkopankkia viim. 3 kk aikana	Ostanut verkon kautta viim. 3 kk aikana	Seurannut jotain yhteisöpalvelua 3 kk aikana	Käyttänyt internetiä kannettavalla tietokoneella kodin ja työpaikan ulkopuolella viim. 3 kk aikana	Käyttänyt internetiä matkapuhelimella kodin ja työpaikan ulkopuolella viim. 3 kk aikana	On älypuhelin omassa käytössä
	% -osuus väestöstä							
16-24v	100	80	75	54	86	51	63	64
25-34v	100	88	98	67	80	48	70	69
35-44v	98	74	96	61	58	47	62	66
45-54v	96	68	92	54	39	38	43	50
55-64v	82	44	74	31	22	24	21	30
65-74v	61	26	51	13	10	11	9	15
Miehet	90	66	81	46	44	42	51	54
Naiset	90	61	83	49	53	32	38	45
Yhteensä	90	64	82	47	49	37	45	49

Internetin käyttö yleistyy Suomessa enää tutkimuksen vanhimmassa, 65–74 -vuotiaiden ikäryhmässä. Internetin käyttäjien osuus heistä nousi kahdeksan prosenttiyksikköä 61 prosenttiin vuonna 2012. Koko 16–74 -vuotiaasta väestöstä netin käyttäjien osuus nousi prosenttiyksiköllä 90 prosenttiin. Alle 45-vuotiaiden ikäryhmissä lähes kaikki käyttivät nettiä.

Suomalaiset käyttävät internetiä yhä useammin. 78 prosenttia 16–74 -vuotiasta käytti nettiä päivittäin vuonna 2012. 63 prosenttia oli netissä monta kertaa päivässä. Molemmat osuudet nousivat edellisestä vuodesta. Ahkerimmin netissä ovat nuoret ja nuoret aikuiset. 88 prosenttia 25–34 -vuotiaista käytti nettiä useasti päivässä.

Suomi on internetin käytössä Euroopan kärkimaiden joukossa. Vain muissa Pohjoismaissa, Alankomaissa ja Luxembourgiassa on internetin käyttö hieman yleisempää kuin Suomessa. Vuonna 2011 internetin käyttö oli yleisintä Islannissa, jossa käyttäjien osuus väestöstä oli 95 prosenttia.

Internetin käyttö kannettavalla tietokoneella ja matkapuhelimella kasvaa ja muuttuu yhä säännöllisemmäksi. Vuonna 2012 kolmannes 16-74 -vuotiaista suomalaisista ja lähes puolet alle 45-vuotiaista oli matkapuhelimella internetissä ainakin kerran viikossa muualla kuin kotona tai työpaikalla. Vuotta aiemmin osuus oli ollut 22 prosenttia. Internetin käyttö viikoittain kannettavalla tietokoneella kodin ja työpaikan ulkopuolella lähes kaksinkertaistui 16 prosenttiin vuonna 2012.

Verkkokauppojen asiakkaiden määrä kasvaa nopeasti. Vuoden aikana netistä osti jotain jo 65 prosenttia suomalaisista. Viimeisten kolmen kuukauden aikana verkosta ostaneiden osuus nousi vuonna neljä prosenttiyksikköä 47 prosenttiin. Nuorista selvästi suurempi osuus ostaa verkosta verrattuna vanhempiin ikäryhmiin. Kaksi kolmasosa 25-34 -vuotiaista oli ostanut netistä jotain viimeisten kolmen kuukauden aikana. 65–74 -vuotiaista vastaava osuus oli vain reilu kymmenesosa.

Yleisimmin verkosta ostetaan matkailupalveluita, matkalippuja sekä pääsylippuja kulttuuri tilaisuuksiin. Tavaroista ostetuimpia ovat vaatteet ja kengät.

Yhteisöpalvelut (Facebook yms.) ovat Suomessa suosittuja. Keväällä 2012 puolet 16–74 -vuotiaista suomalaisista seurasi vähintään yhtä yhteisöpalvelua, johon olivat rekisteröitynyt jäseneksi. Yhteisöpalvelut saavuttivat nykyisen suosionsa hyvin nopeasti ja suosion kasvu jatkuu edelleen. Yhteisöpalveluita seuranneiden osuus nousi vuonna 2012 edellisestä vuodesta neljä prosenttiyksikköä. Naiset ovat kiinnostuneempia yhteisöpalveluista kuin miehet. 53 prosenttia naisista oli vuonna 2012 seurannut yhteisöpalvelua viimeisten kolmen kuukauden aikana. Miehistä osuus oli 44 prosenttia. Yhteisöpalveluihin osallistuminen on hyvin ikäsidonnaista. Internetin käyttö yleistyy enää 65–74-vuotiaiden ikäryhmässä.

Sisällys

1. Internetin käytön muutokset.....	6
1.1. Suomalaiset käyttävät Internetiä yhä enemmän.....	6
1.2. Suomi Euroopan kärkimaita internetin käytössä.....	7
1.3. Kotien tietokoneet ja internet-yhteydet.....	8
2. Verkkokauppa.....	10
2.1. Sähköisten tuotteiden online-ostaminen yleistyy.....	11
2.2. Matkapuhelinten ja muiden pienlaitteiden käyttö verkkokaupassa sekä sähköpostilla tilaaminen.....	12
2.3. Rahan käyttö verkkokaupoissa.....	13
2.4. Verkkokaupan kokonaisarvo.....	13
3. Internetin käyttö muualla kuin kotona tai työpaikalla.....	15
3.1. Internetin käyttö matkapuhelimella.....	15
3.2. Internetin käyttö kannettavilla laitteilla muualla kuin kotona ja työpaikalla.....	16
4. Yhteisöpalvelujen käyttö.....	19
4.1. Yhteisöpalvelujen seuraaminen.....	19
4.2. Yhteisöpalveluihin osallistumisen aktiivisuus.....	20

Taulukot

Taulukko 1. Internetin käytön yleisyys ja päivittäisen käytön yleisyys Euroopassa 2009-2011	8
Taulukko 2. Eräiden internetin sisältöjen käyttö matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella internetin kautta viimeisen kolmen kuukauden aikana 2012, %-osuus 16–74 —vuotiaasta väestöstä.....	18
Taulukko 3. Eräiden internetin sisältöjen käyttö matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella internetin kautta viimeisen kolmen kuukauden aikana 2012, %-osuus matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella internetiä viimeisen kolmen kuukauden aikana käyttäneistä.....	18
Taulukko 4. Yhteisöpalvelujen seuraaminen viimeisten kolmen kuukauden aikana 2012.....	19
Taulukko 5. Yhteisöpalveluiden seuraamisen useus viimeisten 3 kuukauden aikana 2012.....	20

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotitalouden tietotekniset laitteet kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista.....	22
Liitetaulukko 2. Kotitalouden tietotekniset laitteet kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista.....	22
Liitetaulukko 3. Kotitalouden internetyhteydet kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista.....	22
Liitetaulukko 4. Kotitalouden internetliittymien lukumäärä kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista.....	23
Liitetaulukko 5. Kotitalouden kiinteät ja langattomat internetinliittymät kotitalouden nettotulojen ja asuinpaikan kaupunkimaisuuden mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista.....	24
Liitetaulukko 6. Kotitalouden käytössä olevia kiinteitä ja langattomia internetin laajakaistaliittymiä kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista.....	24
Liitetaulukko 7. Internetin käyttö ja käytön useus iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	25
Liitetaulukko 8. Kannettavien laitteiden käyttö langattomaan internet-yhteyteen kodin tai työpaikan ulkopuolella viimeisen 3 kk iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan aikana 2012, %-osuus väestöstä.....	26

Liitetaulukko 9. Kannettavien laitteiden käyttö langattomaan internet-yhteyteen kodin tai työpaikan ulkopuolella viimeisen iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 3 kk aikana 2012, %-osuus väestöstä.....	27
Liitetaulukko 10. Kannettavien laitteiden käyttö langattomaan internet-yhteyteen kodin tai työpaikan ulkopuolella ainakin kerran viikossa iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	28
Liitetaulukko 11. Matkapuhelimen ja muiden pienlaitteiden internetyhteyden käyttötarkoitukset viimeisen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	29
Liitetaulukko 12. Internetin käyttötarkoitukset 3 kuukauden aikana iän ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä	30
Liitetaulukko 13. Internetin käyttö viranomaisasioinnissa 12 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä	31
Liitetaulukko 14. Internetin käyttö viestintään 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä	32
Liitetaulukko 15. Internetin käyttö median seuraamiseen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä	33
Liitetaulukko 16. Internetin käyttö pelaamiseen, musiikin kuunteluun, elokuvien katseluun tai ohjelmien lataamiseen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä	34
Liitetaulukko 17. Internetin käyttö palveluita ja tuotteita koskevan tiedon etsintään, pankkiasioihin, tuotteiden ja palveluiden myyntiin tai käytettyjen tavaroiden ostamiseen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	35
Liitetaulukko 18. Internetin käyttö työn, koulutuksen tai tiedon etsintään ja opiskeluun 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä	36
Liitetaulukko 19. Yhteisöpalveluiden käyttö iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	37
Liitetaulukko 20. Sähköpostin käyttö iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	38
Liitetaulukko 21. Ostokset ja tilaukset verkon kautta iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä	39
Liitetaulukko 22. Ostokset ja tilaukset verkon kautta tuoteryhmittäin iän ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	40
Liitetaulukko 23. Ostot matkapuhelimella, MP3-soittimella, sähköisellä lukulaitteella, käsipelikonsolilla tai PDA-laitteella internetin kautta yksityistarkoituksessa viimeisen 12 kk aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä.....	41

Kuviot

Kuvio 1. Internetin käytön yleisyys 2009–2012 1).....	6
Kuvio 2. Internetin päivittäisen käytön yleisyys 2009–2012 1).....	6
Kuvio 3. Internetin käyttäminen monta kertaa päivässä 2010–2012.....	7
Kuvio 4. Pöytätietokoneiden ja kannettavien tietokoneiden lukumäärä 2008–2012, %-osuus kotitalouksista.....	9
Kuvio 5. Internetin kautta tilauksia ja ostoja tehneet 2006–2012.....	10
Kuvio 6. Internetin kautta viimeisten 3 ja 12 kuukauden aikana tilauksia ja ostoja tehneet 2012.....	10
Kuvio 7. Kuluttajaverkkokaupan viisi ostetuinta tuoteryhmää 2010 ja 2012.....	11
Kuvio 8. Internetin kautta ostoja tehneet ja online-ostoja tehneet 2006–2012.....	12
Kuvio 9. Musiikkia ja elokuvia 12 kk aikana internetistä online-ostaneet, internetin kautta ostaneet ja internetissä 3 kk aikana kuluttaneet 2012.....	12
Kuvio 10. Älypuhelin omassa käytössä 2011–2012.....	15

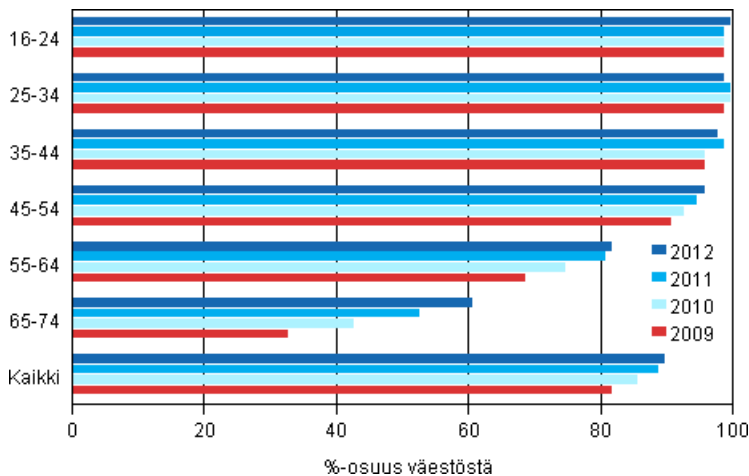
Kuvio 11. Matkapuhelimella internetiä viikoittain käyttävät älypuhelinien haltijat sukupuolen mukaan 2011-2012.	16
Kuvio 12. Internetin käyttö viikoittain muualla kuin kotona tai työssä matkapuhelimella, kannettavalla ja taulutietokoneella sukupuolen mukaan 2012	16
Kuvio 13. Internetin käyttö viikoittain muualla kuin kotona tai työssä matkapuhelimella, kannettavalla ja taulutietokoneella iän mukaan 2011-2012.....	17
Kuvio 14. Yhteisöpalvelujen käyttäjien näkemys omasta toiminnastaan palveluissa 2012.....	21
Tieto- ja viestintätekniiikan käyttö -tilaston laatuseloste.....	42

1. Internetin käytön muutokset

1.1. Suomalaiset käyttävät Internetiä yhä enemmän

Internetin käyttö yleistyy Suomessa enää hitaasti. 90 prosenttia 16–74-vuotiaista suomalaisista käytti internetiä vuonna 2012. Osuus kasvoi edellisestä vuodesta yhden prosenttiyksikön. Netin käyttö yleistyy lähinnä tutkimuksen vanhimmissa eli 65–74-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa käyttäjien osuus nousi kahdeksan prosenttiyksikköä 61 prosenttiin. Alle 45-vuotiaiden ikäryhmissä ei kasvunvaraa ole viime vuosina enää ollut, sillä niissä lähestulkoon kaikki jo käyttävät nettiä.

Kuvio 1. Internetin käytön yleisyys 2009–2012 1)

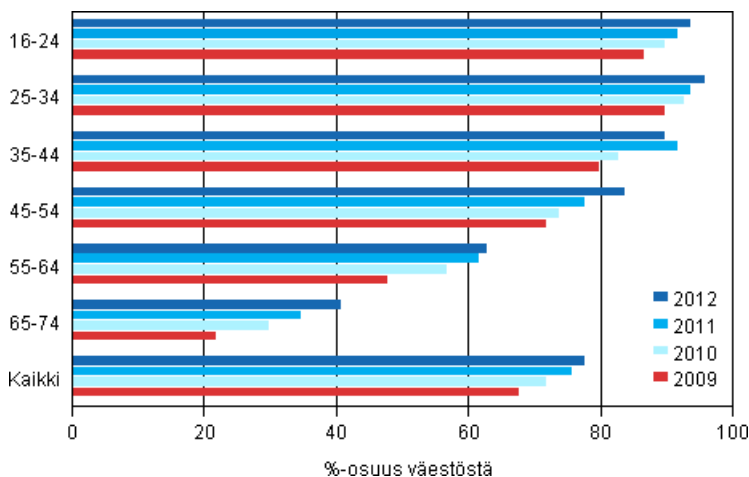
1) Käyttänyt internetiä viimeisen kolmen kuukauden aikana

Internetin käyttö on tyypillisesti jokapäiväistä. 78 prosenttia 16–74-vuotiaista suomalaisista käytti nettiä päivittäin tai lähes päivittäin vuonna 2012. Vain yhdeksän prosenttia väestöstä oli internetissä kerran viikossa ja ainoastaan kaksi prosenttia tätä harvemmin.

Lisäksi neljä viidestä internetiä päivittäin käyttävästä vastasi olevansa netissä monta kertaa päivässä. Osuus vastaa 63 prosenttia koko väestöstä. Yleisimmin nettiä käyttävät useasti päivässä 16–24-vuotiaat (87%). Vanhimmissa ikäryhmissä se ei vielä ole kovin yleistä.

Internet muuttuu yhä jokapäiväisemmäksi. Vuonna 2012 päivittäin nettiä käyttävien osuus nousi kaksi prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Useasti päivässä käyttävien osuus nousi neljä prosenttiyksikköä

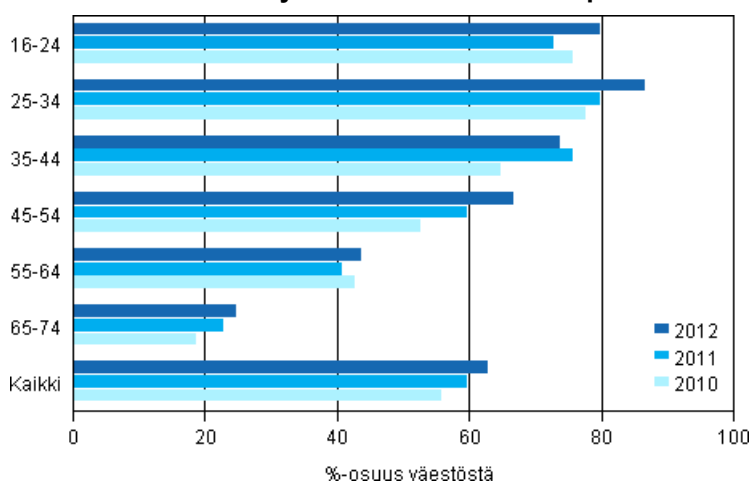
Kuvio 2. Internetin päivittäisen käytön yleisyys 2009–2012 1)

Internetin arkistuminen etenee eri ikäryhmissä hieman eri tavoin. Nuorilla (16–24-vuotiailla) ja nuorilla aikuisilla (25–34-vuotiailla) yleistyy nopeasti netin käyttö monta kertaa päivässä. Kyseinen osuus kasvoi kummassakin ryhmässä kahdeksan prosenttiyksikköä. Vanhimmissa ikäryhmissä käyttö useasti päivässä ei yleisty vielä kovin nopeasti, mutta päivittäin käyttäminen sen sijaan yleistyy. Päivittäin nettiä käyttävien osuus 65–74-vuotiaista kasvoi kuusi prosenttiyksikköä.

Nuorten ja nuorten aikuisten osalta muutos liittyy yhteisöpalveluihin kuten Facebookiin. Ne ovat suosittuja nimenomaan nuorten keskuudessa. Yhteisöpalveluissa ollaan yleisesti useasti päivässä ja pitkiä jaksoja yhtämittaisesti. Myös älypuhelimien yleistymisen on lisännyt nuorempien ikäryhmien netin käyttöä. Nuoret ja nuoret aikuiset ovat omaksuneet uudet matkapuhelimet ja internetin käytön niillä. Älypuhelimessa nettiyhteys on aina mukana ja esimerkiksi sähköpostia tai yhteisöpalveluita voidaan käyttää helposti liikkeellä oltaessa. Internetin käyttöä kannettavilla laitteilla ja langattomien yhteyksien kautta käsitellään tarkemmin tämän katsauksen luvussa ?.

Kuvio 3. Internetin käyttäminen monta kertaa päivässä 2010–2012

1.2. Suomi Euroopan kärkimaita internetin käytössä

Suomi on internetin käytössä Euroopan kärkimaiden joukossa. Tuoreimmat Euroopan maita koskevat vertailutiedot ovat vuodelta 2011. Tuolloin vain muissa Pohjoismaissa sekä Alankomaissa ja Luxembourgiissa netin käyttö oli hieman yleisempää kuin Suomessa. Yleisimmin eurooppalaisista internetissä olivat islantilaiset, joista peräti 95 prosenttia käytti nettiä vuonna 2011. Norjassa ja Ruotsissa osuus oli 93 prosenttia. Vastaavasti Suomessa 89 prosenttia väestöstä käytti nettiä vuonna 2011. Muihin kärkimaihin verrattuna internetin käytöllä on Suomessa vielä hieman tilaa yleistyä.

Myös internetin käytön useuden suhteen Suomi sijoittuu heti kärkimaiden taakse. Vuonna 2011 vain muissa Pohjoismaissa, Alankomaissa ja Luxembourgiissa internetin käyttäminen päivittäin tai lähes päivittäin oli yleisempää kuin Suomessa. Yleisintä se oli Islannissa, jossa 88 prosenttia väestöstä oli netissä päivittäin. Vuonna 2011 vastaava osuus Suomessa oli 76 prosenttia.

Taulukko 1. Internetin käytön yleisyys ja päivittäisen käytön yleisyys Euroopassa 2009-2011 ¹⁾

	Internetin käyttäjät			Internetiä päivittäin käyttävät		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	% -osuus väestöstä			% -osuus väestöstä		
Islanti	93	93	95	82	85	88
Norja	91	93	93	76	81	82
Ruotsi	90	91	93	73	76	80
Alankomaat	89	90	91	73	76	79
Luxembourg	86	90	90	71	74	76
Tanska	86	88	90	72	76	78
Suomi	82	86	89	68	72	76
Britannia	82	83	85	60	66	70
Belgia	75	78	82	56	59	65
Saksa	77	80	81	55	60	63
Itävalta	72	74	79	48	53	59
Ranska	69	79	78	50	62	62
Viro	71	74	77	54	57	59
Irlanti	65	67	75	40	47	55
Slovakia	70	76	74	49	58	56
Tseki	60	66	70	34	38	41
Latvia	64	66	70	47	49	53
Unkari	59	62	68	46	49	56
Malta	58	62	68	45	49	55
Slovenia	62	68	67	47	54	54
Espanja	60	64	67	39	44	48
Liettua	58	60	64	43	45	48
Puola	56	59	62	39	42	45
Kypros	48	52	57	34	40	45
Portugali	46	51	55	33	38	42
Italia	46	51	54	40	46	49
Kreikka	42	44	52	27	31	37
Bulgaria	42	43	48	31	33	37
Romania	33	36	40	19	21	24
Kroatia	47	54	..	37	40	..
Makedonia	50	52	..	37	39	..
Serbia	38	..	..	25	..	..
Turkki	34	38	..	20	22	..

1) .. = Tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salaisuussäännön alainen.

Lähde: Eurostat

1.3. Kotien tietokoneet ja internet-yhteydet

Myös internetin käytön tekniset lähtökohdat muuttuvat Suomessa. Ensinnäkin internetyhteys jatkaa yleistymistään. Keväällä 2012 jo 87 prosentissa kotitalouksista oli yhteys. Osuus nousi kolme prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta.

Yhä yleisemmin talouksissa on käytössä useita internetliittymiä. Vuonna 2012 jo 45 prosentissa talouksista oli monta liittymää. 25 prosentilla oli kaksi ja 22 prosentilla vähintään kolme liittymää. Kahden liittymän talouksien osuus kasvoi vuodesta 2011 kolme prosenttiyksikköä ja vähintään kolmen liittymän talouksien osuus peräti kahdeksan prosenttiyksikköä.

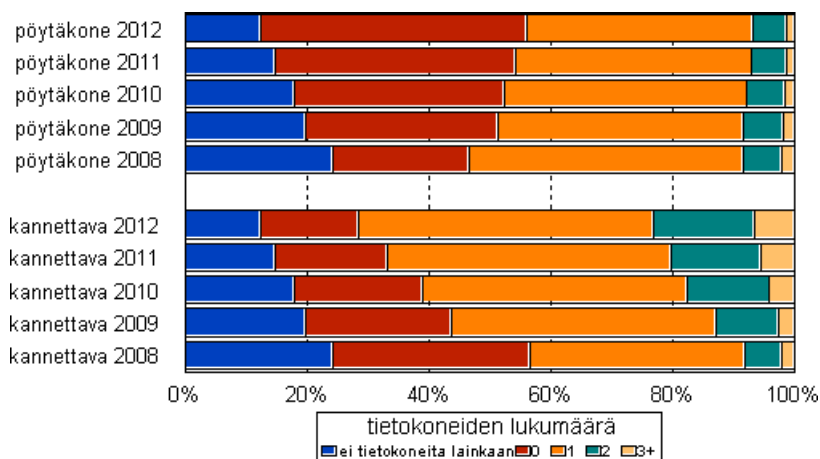

Usean liittymän talouksissa on yleensä kiinteän laajakaistan lisäksi langaton internet matkapuhelinverkon kautta joko kannettavasta tietokoneesta tai puhelimesta. Langattomat liittymät yleistyvätkin tasaista vauhtia. Keväällä 2012 jo 37 prosentissa talouksista oli tietokoneesta langaton laajakaistayhteys matkapuhelinverkkoon. Se oli neljä prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisellä vuonna. Langatonta laajakaistaa matkapuhelimesta käyttävien talouksien osuus nousi vuodessa 21:sta prosentista peräti 36 prosenttiin.

Langattomien yhteyksien yleistyessä kiinteät liittymät eivät kuitenkaan vähene kovin nopeasti. ADSL tai vastaava yhteys oli 41 prosentilla talouksista vuonna 2012 ja 44 prosentilla vuotta aiemmin.

Myös kotien tietokoneiden yleistyminen jatkuu. 88 prosentissa kotitalouksista oli tietokone keväällä 2012. Osuus kasvoi kolme prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. On myös yhä tavanomaisempaa, että kotona on useita tietokoneita. Kodeissa yleistyvät nimenomaan kannettavat tietokoneet. Keväällä 72 prosentissa kodeista oli kannettava, kun edellisen vuonna sellainen oli 67 prosentissa talouksista. Vastaavasti pöytäkoneiden yleisyys laski vuoden 2011 46:sta 44 prosenttiin vuonna 2012.

Kuvio 4. Pöytätietokoneiden ja kannettavien tietokoneiden lukumäärä 2008–2012, %-osuus kotitalouksista

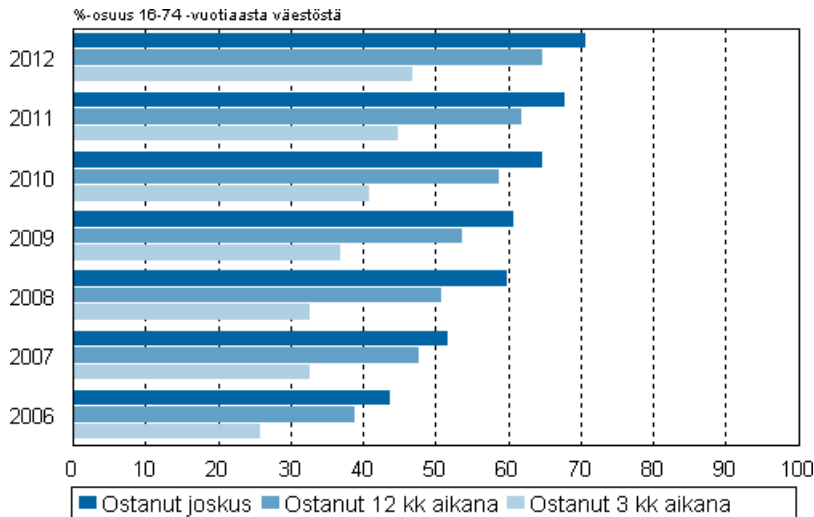

Myös netin käyttöön hyvin soveltuvat matkapuhelimet ja tablettitietokoneet yleistyvät. 49 prosentilla suomalaisista oli keväällä 2012 käytössään niin sanottu älypuhelin eli puhelin, johon voidaan ladata sovelluksia ja jossa on laajempi näppäimistö kuin peruspuhelimissa. Vuonna 2010 markkinoille tulleet tablettitietokoneet eivät ole vielä kovin yleisiä. Tabletti löytyi keväällä 2012 kahdeksasta prosentista kotitalouksista. Edellisellä vuonna osuus oli vain neljä prosenttia.

2. Verkkokauppa

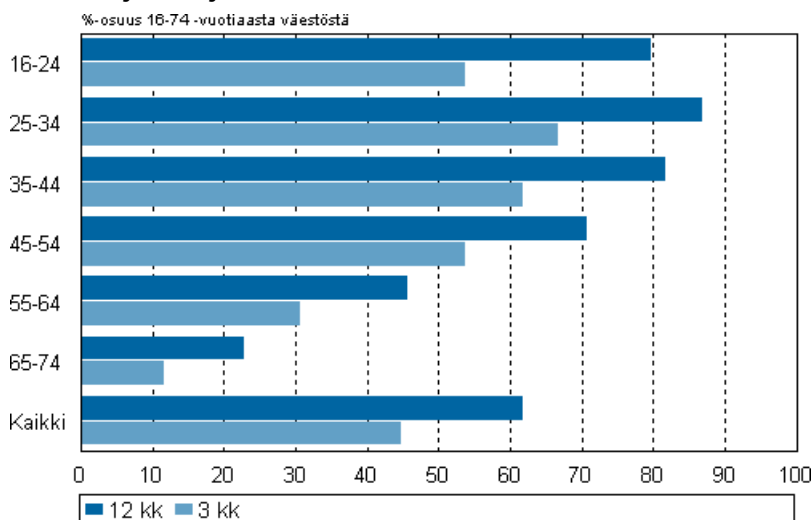
Verkkokaupan asiakkaiden määrä kasvaa edelleen nopeasti. Kolmen kuukauden aikana tuotteita tai palveluita internetin kautta tilanneiden tai ostaneiden osuus kasvoi kolme prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta ja oli 47 prosenttia 16–74 -vuotiaassa väestössä. Vuoden aikana netistä osti jotain jo kaksi kolmasosaa suomalaisista.

Kuvio 5. Internetin kautta tilauksia ja ostoja tehneet 2006–2012

Nuorista selvästi suurempi osa ostaa verkosta verrattuna vanhempiin ikä-ryhmiin. 25–34 -vuotiaista kaksi kolmasosaa ostaa netistä viimeisen 3 kuukauden aikana ja kaikista alle 45-vuotiaista useampi kuin neljä viidestä ostaa netistä vuoden aikana.

Kuvio 6. Internetin kautta viimeisten 3 ja 12 kuukauden aikana tilauksia ja ostoja tehneet 2012

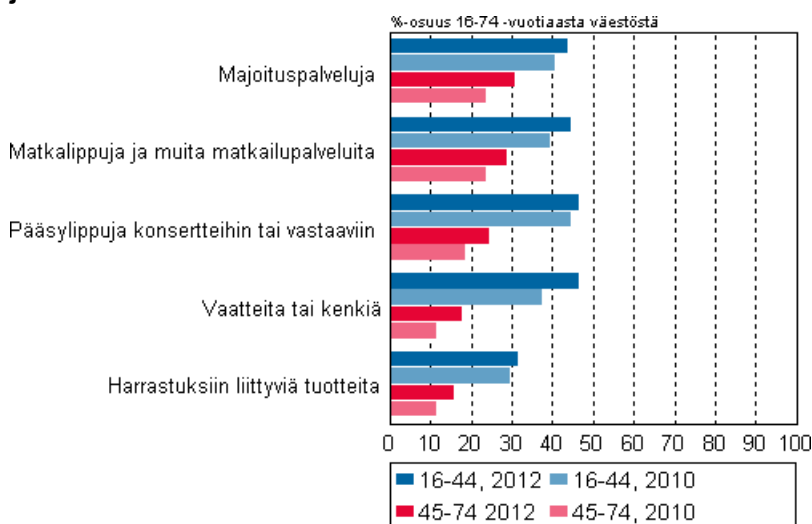
Suosituimpia verkon kautta ostettavia tuoteryhmiä ovat olleet jo pitkään majoituspalvelut (esim. hotellivaraukset), matkaliput ja muut matkailuun liittyvät palvelut sekä teatterien, konserttien ja elokuvien pääsyliput. Näissä verkkopalveluiden vaihtoehtona on asiointi matkatoimistossa tai lipunmyyntipisteessä, joka ei tuo verkko-ostamisen hallitsevalle yleensä mitään erityistä lisäarvoa. Päinvastoin, internetin kautta on usein helpompi löytää edullisin tarjous ja monesti netti on ainoa mahdollisuus saada pääsylippuja ennen niiden loppumista. Näitä tuoteryhmiä ostavien määrät ovat kasvaneet viime vuosina kaikkein nopeimmin. Niissä on myös vanhempiin ikäluokkiin kuuluvia ostajia suhteellisesti eniten.

Ostetuimpia tavararyhmiä ovat vaatteet ja kengät sekä harrastuksiin (muihin uin urheiluharrastuksiin) liittyvät tavarat. Ensin mainittujen ostaminen on kasvanut viimevuosina erityisen voimakkaasti. Vaatteita ja kenkiä ostavat erityisesti nuoret ja naiset. Vuoden aikana alle 45-vuotiaista naisista niitä os-taa verkosta kuusi kymmenestä. Yli 45-vuotiaat miehet muodostavat toisen ääripään; heistä vaatteiden ja kenkien ostajia oli vuonna 2012 vain joka kymmenes.

Ostajien määrinä mitaten nuoremmat ikäluokat hallitsevat kaikkien tuoteryhmien ostoja ja tilauksia. Vanhempien ikäryhmien verkko-ostaminen kuitenkin lisääntyy nopeammin kuin nuorten.

Verkkokaupan yleistymistä on seurattu tutkimuksessa vuosittain vuodesta 2001 saakka. Kun kulutus on kokonaisuudessaan pääasiassa kasvanut koko ajan ja verkko-ostaminen on ollut uusi ilmiö ja osa jatkuvasti kasvavaa internetin käyttöä, on verkkokauppakin kasvanut vuosittain kaikissa ikäryhmissä. Vain muutamana vuonna 16–24 -vuotiaiden ikäryhmässä on havaittavissa satunnaista pientä laskua. Vuonna 2012 kuitenkin alle 45-vuotiaissa kolmen kuukauden aikana verkosta ostaneiden osuus väheni kahdella prosenttiyksiköllä viime vuoteen verrattuna. Heikkenevät taloussuhdanteet eivät vaikuttaneet ainakaan vielä tätä vanhempiin ikäryhmiin; 45–74 -vuotiaissa ostajien osuus lisääntyi neljällä prosenttiyksiköllä.

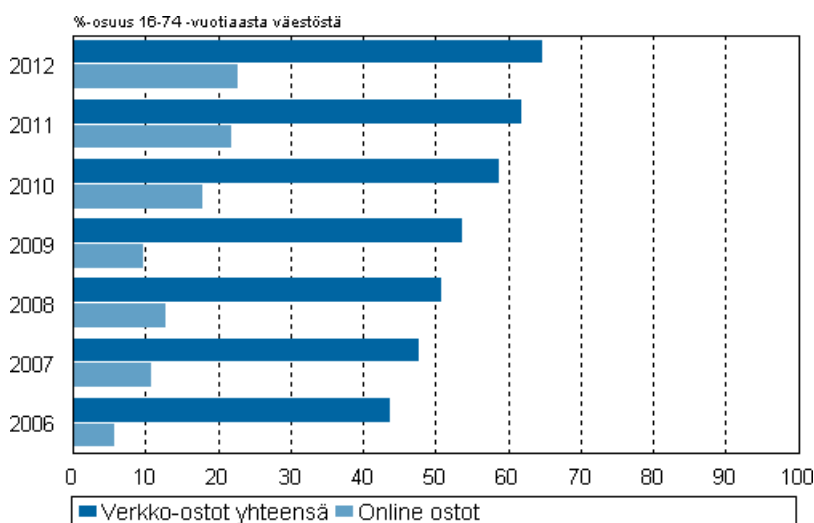
Kuvio 7. Kuluttajaverkkokaupan viisi ostetuinta tuoteryhmää 2010 ja 2012

2.1. Sähköisten tuotteiden online-ostaminen yleistyy

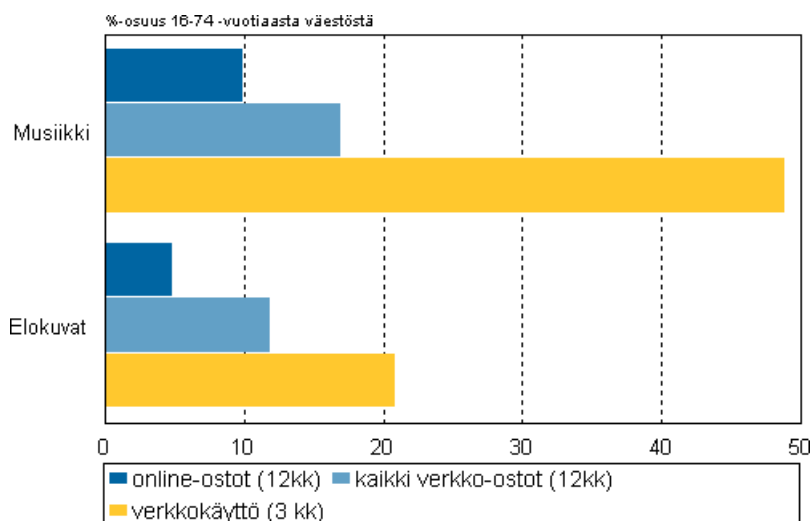
Tutkimuksessa online-ostoja, joissa tuotteet toimitetaan ostajalle internetin kautta, kysyttiin musiikkia, elokuvia, e-kirjoja ja -lehtiä, tietokonepelejä tai -ohjelmia vuoden aikana ostaneilta. Online-ostoja tehneiden määrä kasvaa edelleen, vaikka kokonaisuudessaan musiikkia, elokuvia, kirjoja, lehtiä, tietokonepelejä tai -ohjelmia ostettiin kokonaisuudessaan verkon kautta hieman edellisvuotta vähemmän. CD-levyinä ostettu musiikki, pelit jne. sekä painetut kirjat ja lehdet korvautuvat edelleen nopeasti sähköisillä tuotteilla.

Kuvio 8. Internetin kautta ostoja tehneet ja online-ostoja tehneet 2006–2012

Sähköisten tuotteiden helppo jakelu verkon kautta mahdollistaa myös niiden ilmaiskäytön. Kuviossa 5. on esitetty viimeisen 12 kuukauden aikana sekä online-ostoja tehneiden että ylipäätään verkon kautta musiikki- ja elokuvatuotteiden ostaneiden osuudet. Näitä verrataan kaikkiin kolme kuukauden aikana internetin kautta musiikkia kuunnelleisiin ja (pitkiä) elokuvia katselleihin. Varsinkaan valtaosaan verkon kautta kuuntelusta musiikista ei liity ostosta. Ilmaisesta musiikista ei välttämättä löydy eniten haluttua musiikkia tai esimerkiksi musiikkipalvelua ilman mainoksia, mutta nämä haitat näyttäisivät olevan enemmistölle verkkomusiikin kuuntelijoista pienemmät kuin halu maksaa musiikista. Ilmaisten verkkolehtien lukeminen on moninkertaisesti yleisempää kuin niiden ostaminen verkon kautta. Myös ilmaisia verkkopelejä pelataan, mutta ero ostettuihin ei ole niin suuri kuin elokuvissa tai musiikissa.

Kuvio 9. Musiikkia ja elokuvia 12 kk aikana internetistä online-ostaneet, internetin kautta ostaneet ja internetissä 3 kk aikana kuluttaneet 2012

2.2. Matkapuhelinten ja muiden pienlaitteiden käyttö verkkokaupassa sekä sähköpostilla tilaaminen

Internetistä tilataan ja ostetaan myös matkapuhelinten ja muiden pienlaitteiden kuten esimerkiksi MP3-soittinten avulla. Asiaa selvitettiin tutkimuksessa nyt ensimmäisen kerran. Taulutietokoneet (esim. iPad) päätettiin jättää pienlaitteiden määritelmän ulkopuolelle. Matkapuhelimilla ja muilla pienlaitteilla ostaminen on vielä toistaiseksi verraten harvinaista, vain kuusi prosenttia 16–74 -vuotiaista toistaiseksi

osti niillä vuoden aikana internetistä. Nuoremmat ikäryhmät ostavat useammin kuin vanhemmat ja miehet useammin kuin naiset. Nämä ovatkin tyypillisiä piirteitä uusien tietotekniikan käyttötapojen omaksumisessa.

Ensimmäisen kerran selvitettiin myös sähköpostilla tilaamista. Vuoden aikana 17 prosenttia ja kolmen kuukauden aikana 9 prosenttia 16–74 -vuotiaista suomalaisista oli tilannut jotain sähköpostilla. Sähköpostitse tilaajat ovat keskimäärin jonkin verran vanhempia kuin verkkokauppojen sivuilta ostoksia tai tilauksia tehneet. Kun verkkokaupoista kaikkein useimmin ostivat 25–34 -vuotiaat, niin sähköpostitse eniten tilaavat 35–44 -vuotiaat. Suoraan verkkokaupoista naiset ostavat jonkin verran miehiä useammin, mutta sähköpostitilauksissa asia on päinvastoin.

2.3. Rahan käyttö verkkokaupoissa

Internetin kautta tilaaminen tai ostaminen painottuu nuorempiin ikäluokkiin. Tarkasteltaessa ikäryhmittäin keskimääräisiä verkko-ostoksiin kolmen kuukauden aikana käytettyjä rahamääriä, suurimpia keskiostoja tekevät yli 35-vuotiaat. Näissä ostoissa ja rahamäärissä eivät ole mukana sähköpostitse teh-tävät tilaukset. Ostojen arvon mediaani on vain alle puolet niiden keskiarvosta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pieni joukko suurilla summilla ostavia vaikuttaa ostosten keskiarvoihin merkittävästi. Siksi on vaikea tehdä luotettavia laskelmia erityisesti ikäryhmittäin keskimäärin käytetystä rahasta ¹⁾.

Laskemalla keskiarvot neljän viimeisimmän vuoden ostoista, voidaan karkealla tasolla todeta, että 16–24 -vuotiaiden ostojen keskiarvo on alle puolet muiden ikäluokkien keskimääräisistä ostoista. Yli 65-vuotiaita ostajia on tosin niin vähän, ettei heidän osalta voida arvioida keskiostojen suuruutta. Ostajien vähäisen määrän vuoksi iäkkäiden osuus kaikesta verkkokaupassa käytetystä rahasta jää joka tapauksessa varsin pieneksi. Suurimmat keskimäärin käytetyt rahamäärät painottuvat 35–54 -vuotiaisiin. Kun otetaan huomioon sekä keskimäärin verkko-ostoksiin käytetty rahamäärä että ostajien lukumäärä, niin verkko-ostoihin käytetty kokonaisrahamäärä painottuu juuri 35–54 -vuotiaiden ikäryhmiin. He todennäköisesti kuluttavat yli puolet kaikista verkon kautta tehtyjen ostosten rahamäärästä. 16–24 -vuotiaat käyttävät suunnilleen yhtä paljon rahaa sekä verkosta ostettuihin tavaroihin että palveluihin. Pääsääntöisesti, mitä vanhempa ikäluokkaa tarkastellaan, sen suurempi osuus verkko-ostoihin käytetystä rahasta käytetään palveluihin.

2.4. Verkkokaupan kokonaisarvo

Verkkokaupoissa käytetyn rahamäärän keskiarvo on laskettu väestö- ja vuositasolle. Aiempina vuosina ostoista on tutkimuksessa kysytty yhtenä summana. Ainoastaan rahapelaamisesta on kysytty erikseen, mutta sen vaikutus kokonaiskulutukseen on pieni. On epäiltävissä, että ostojen arvoa kysyttäessä vastaajat osin kiinnittivät huomionsa vain tietyn tyyppisiin ostoihin ja unohtivat toiset ²⁾. Vuonna 2012 pyrittiin saamaan tarkempia vastauksia ky-symällä erikseen palveluihin ja tavaroihin käytetyt rahamäärät. Odotetusti laskettu verkkokaupan kokonaisarvo kasvoi selvästi vuoteen 2011 verrattuna, mutta tulokset eivät ole mittaustavan muutoksen vuoksi ole vertailukelpoisia.

Verkkokaupan kokonaisarvoksi saatiin 7,1 miljardia euroa, josta palveluiden osuus oli runsaat 3,9 miljardia euroa ja tavarastojen osuus runsaat 2,7 miljardia euroa. Rahapelaamiseen käytettiin vajaa 0,4 miljardia euroa. Luvut on laskettu ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen ostoista. Arvoissa ei ole otettu kaupan kausivaihteluiden vaikutusta huomioon. Kaikkiin verkko-ostoihin käytetystä rahasta palveluihin kului noin 60 prosenttia kun mukaan lasketaan rahapeleihin käytetty rahamäärä ja tavarastoihin noin 40 prosenttia. Näihin lukuihin ei sisälly sähköpostin kautta tilattujen tuotteiden arvo.

1) Tärkeimmät epävarmuustekijät liittyvät yhtäältä keskiarvon herkkyyteen havaintoarvojen satunnaisvaihtelulle ja toisaalta ostojen kokonaisarvon muistamisen tarkkuuteen. Lisäksi mahdollisia verkkokaupan kausivaihtelu ei ole tutkimuksessa voitu ottaa huomioon. Otoksessa varsin pienen joukon tekemillä suurilla, jopa kahdenkymmenen tuhannen euron ostoilla on olennainen vaikutus verkko-ostojen keskiarvoon. Tämä aiheuttaa vuositulostenkin kohdalla satunnaisuudesta johtuvaa epäluotettavuutta. Ostosten arvon perustuminen vastaajien muisteluun 3 kuukauden jaksolta voi puolestaan aiheuttaa harhaa eli systemaattista yli- tai aliarviointia.

2) Tutkimuslomakkeen kysymysten ymmärrettävyyttä testattiin kognitiivisin haastatteluin vuonna 2011. Testivastaajien oli hankala palauttaa mieleen tekemiään ostoja. Useampi vastaaja sisäl-lyttivät ensin ostoihin ainoastaan tavarat eivätkä huomanneet esimerkiksi matkalippujen tai majoituskulujen kuuluvan tähän

Vuonna 2011 yksityisen kulutuksen kokonaisarvo oli 105 miljardia euroa (josta 5 miljardia euroa oli voittoa tuottamattomien yhteisöjen osuutta)³⁾. Tähän lukuun suhteutettuna verkkokaupan osuudeksi tulee noin 7 prosenttia.

Kuluttajien verkko-ostamista saattoi vielä muutamia vuosi sitten tarkastella pelkästään uusien internetin käyttötapojen omaksumiseen liittyvänä mielenkiintoisena ilmiönä. Viimevuosina nopean kasvun seurauksena verkkokaupan vaikutus osana yksityistä kulutusta alkaa olla jo merkittävä kansantalouden tasolla, samoin kuin se vaikuttaa jo monien yritysten ja kokonaisten toimialojen liiketoimintatapoihin ja kilpailuasetelmiin.

3) Yksityisen kulutuksen kokonaisarvon lähde: Henkeä kohti laskettuja tunnus-lukuja 1975–2011, Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus

3. Internetin käyttö muualla kuin kotona tai työpaikalla

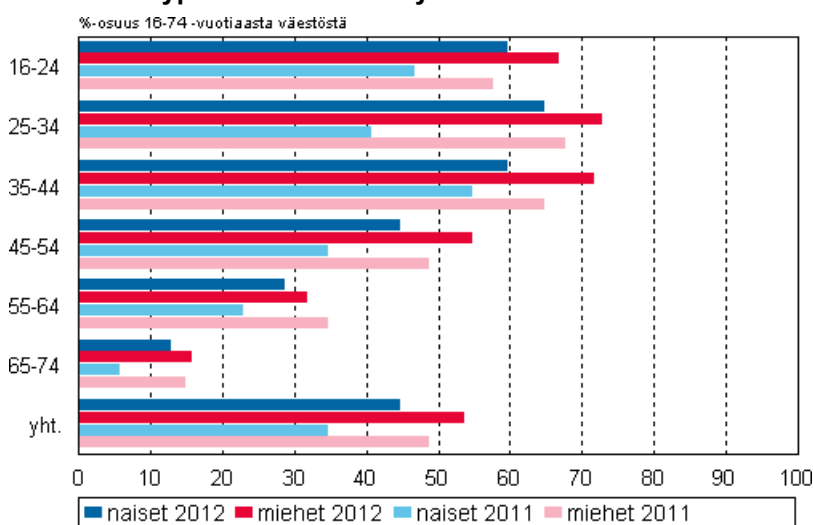
3.1. Internetin käyttö matkapuhelimella

Jo 49 prosentilla 16–74 -vuotiaista on omassa käytössään vähintään 3G-internetyhteydellä varustettu matkapuhelin, jossa on tavallista näppäimistöä laajempi kirjainnäppäimistö ja hyötysovellutusten latausmahdollisuus. Tällaisia puhelimia kutsutaan jatkossa älypuhelimiksi. Kosketusnäytöllä varustettuja älypuhelimia oli 36 prosentilla väestöstä eli kolme neljästä älypuhelimien haltijasta käyttää kosketusnäytöllistä puhelinta.

Älypuhelinien käyttäjien määrä kasvoi viime vuodesta seitsemän prosenttiyksikköä. Älypuhelimet yleistyvät edelleen nopeasti, mutta nopeimman kasvun vaihe on jo takanapäin. Vuosina 2010–2011 älypuhelinien haltijoiden määrä yli kaksinkertaistui.

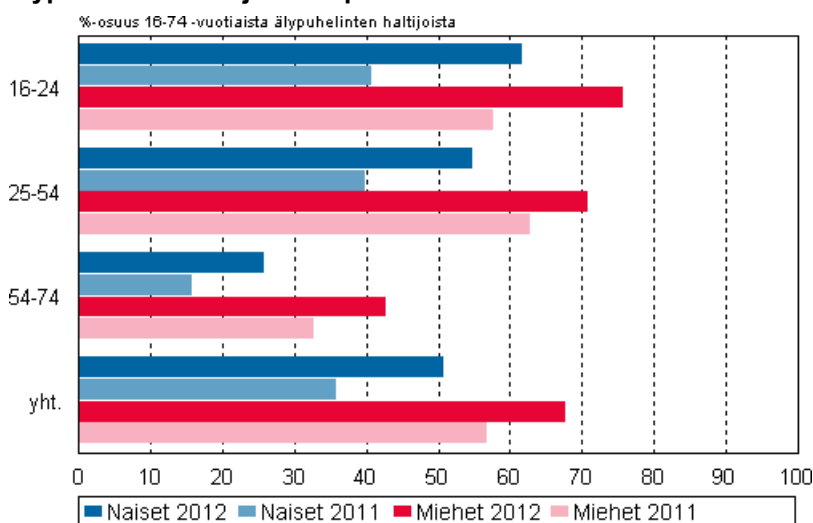
Miehillä on edelleen älypuhelin käytössään useammin kuin naisilla, mutta ero on kaventunut viime vuodesta. Useimmiten nuoret, alle 35-vuotiaat miehet hankkivat tietoteknisiä uutuuslaitteita ensimmäisenä. Sukupuolten välisten erojen kaventuminen kertoo älypuhelinien arkipäiväistymisestä viestintävälineinä. Kuitenkin ikäryhmien väliset erot ovat edelleen suuria. Eniten tasoittumista sukupuolten välisissä eroissa tapahtui alle 35-vuotiaissa ja toisaalta yli 55-vuotiaissa. Nuoremmissa ikäluokissa erot tasoittuivat, koska varsin monet nuoret naiset hankkivat vuoden aikana älypuhelimien. Yli 55-vuotiaat naiset hankkivat myös lisää älypuhelimia, kun taas saman ikäiset miehet jäivät vuoden 2011 tasolle.

Kuvio 10. Älypuhelin omassa käytössä 2011–2012

Toinen älypuhelinien arkipäiväistymiseen liittyvä piirre on niiden ominaisuuksien parempi hyödyntäminen. Vaikka internetin käyttö älypuhelimella on melko vaivatonta, monet niitä hankkineista eivät käytä puhelimellaan nettiä säännöllisesti tai eivät lainkaan. Internetin käyttö älypuhelimilla kuitenkin kasvaa voimakkaasti. Vuonna 2012 älypuhelinien haltijoista 60 prosenttia käytti internetiä matkapuhelimella viikoittain. Vuotta aiemmin osuus oli vain 48 prosenttia. Erot myös naisten ja miesten välillä ovat suuria, joskin ne ovat selvästi tasoittumassa.

Kuvio 11. Matkapuhelimella internetiä viikoittain käyttävät älypuhelinien haltijat sukupuolen mukaan 2011-2012

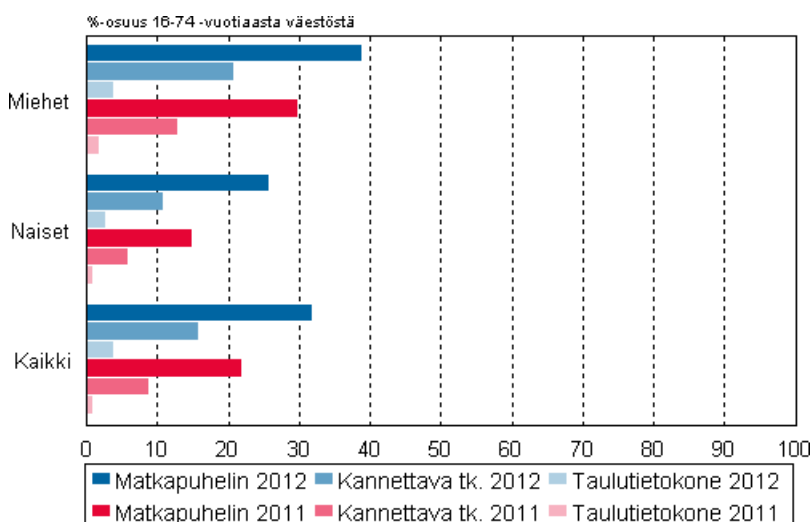
3.2. Internetin käyttö kannettavilla laitteilla muualla kuin kotona ja työpaikalla

Muualla kuin kotona tai työpaikalla tapahtuva internetin käyttö kannettavilla laitteilla yleistyy edelleen nopeasti. Vuonna 2012 äly- tai perusmatkapuhelimella internetiä käytti kolmen kuukauden aikana lähes puolet ja kannettavalla tietokoneella useampi kuin joka kolmas 16–74 -vuotias suomalainen. Kolme vuotta aiemmin matkapuhelimella internetiä käytti harvempi kuin joka kymmenes ja mobiilisti kannettavalla tietokoneella internetiä käytti harvempi kuin joka viides suomalainen.

Myös internetin säännöllinen mobiilikäyttö kannettavilla laitteilla yleistyy nopeasti. Joka kolmas 16–74 -vuotias käyttää matkapuhelinta ja joka kuudes käyttää kannettavaa tietokonetta viikoittain internetyhteyteen jossain muualla kuin kotona tai työpaikalla. Taulutietokoneilla internetin mobiilikäyttö on edelleen vähäistä, vaikkakin viikoittainen käyttö kolminkertaistui vuodesta 2011.

Viikoittain internetin mobiilikäyttö on yleisintä alle 45-vuotialle. Heistä lähes joka toinen käyttää nettiä säännöllisesti matkapuhelimella. Vanhempiin ikäluokkiin siirryttäessä matkapuhelimen viikoittainen nettikäyttö laskee jyrkästi. Kannettavalla tietokoneella internetiä käyttää mobiilisti viikoittain joka viides alle 54-vuotias. Tätä vanhemmilla käyttö on vähäistä.

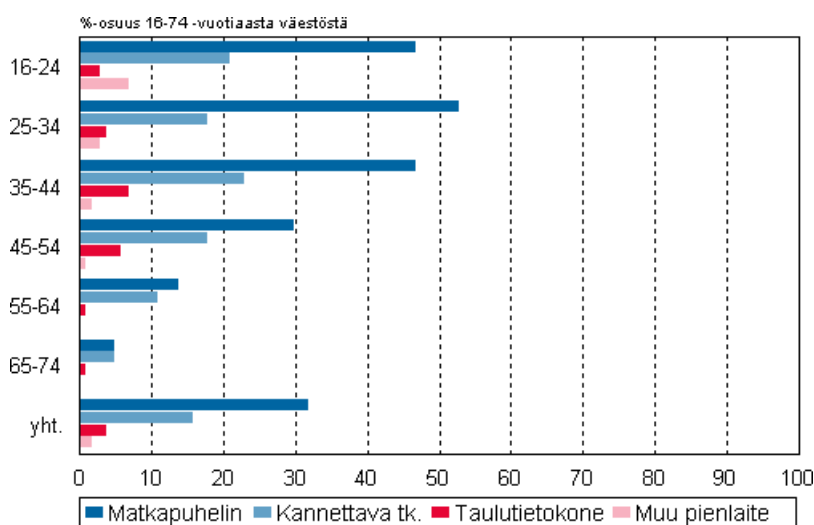
Kuvio 12. Internetin käyttö viikoittain muualla kuin kotona tai työssä matkapuhelimella, kannettavalla ja taulutietokoneella sukupuolen mukaan 2012

Vuonna 2012 kysyttiin ensimmäisen kerran internetin käyttöä myös MP3-soitimilla, sähköisillä lukulaitteilla, käsipelikonsoleilla tai PDA-laiteilla. Näissä on kyse suunnilleen matkapuhelimen kokoisista pienlaitteista, joissa on internetyhteys. Muita pienlaitteita käsitellään tutkimuksessa yhtenä kokonaisuutena. Pienlaitteilla internetiä käytti mobiilisti vain neljä prosenttia 16–74 -vuotiaista suomalaisista. Käyttäjiä olivat lähinnä nuoret: 16–24 -vuotiaista 15 prosenttia, mutta jo seuraavasta kymmenvuotiskäluokasta enää 4 prosenttia. Tutkimuksen nuorin ikäluokka on myös ainoa, joka käyttää pienlaitteilla internetiä säännöllisesti mainittavassa määrin. Taulutietokoneiden viikoittainen mobiilikäyttö on suurinta 35–54 -vuotiaiden ikäluokissa. Niissäkin käyttäjien osuus on vain 5-6 prosenttia ikäluokasta.

Kuvio 13. Internetin käyttö viikoittain muualla kuin kotona tai työssä matkapuhelimella, kannettavalla ja taulutietokoneella iän mukaan 2011–2012

Tutkimuksessa selvitettiin internetin käyttötarkoituksia matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella viimeisen kolmen kuukauden aikana. Kun internetin käyttötarkoituksia tarkastellaan väestön tasolla, niin miehet lukevat verkkolehtiä tai sähköpostia, käyttävät paikannus- tai reitityspalveluita, pelaavat verkkopelejä, katselevat videoita tai kuvia tai kuuntelevat musiikkia selvästi useammin matkapuhelimilla ja muilla pienlaitteilla kuin naiset.

Tarkasteltaessa samoja internetin käyttötarkoituksia vain niiden osalta, jotka ylipäätään ovat viimeisen kolmen kuukauden aikana käyttäneet matkapuhelinta tai muuta pienlaitetta internetyhteyteen, sukupuolten välinen ero supistuu useimpien käyttötarkoitusten kohdalla vähäiseksi. Paikannus- ja reitityspalveluiden käyttö näinkin tarkastellen on miehillä huomattavasti yleisempää. Yhteisöpalveluiden käyttö taas on naisille paljon miehiä yleisempi tapa käyttää matkapuhelinta tai muuta pienlaitetta.

Ikäryhmien välillä erot internetin käyttötarkoituksissa vastaavat niitä eroja ikäryhmien välillä, joita on matkapuhelinten ja muiden pienlaitteiden internetin viikoittaisen käytön yleisyydessä. Kysytyissä käyttötarkoituksissa erot 16–45 -vuotiaiden välillä eivät ole suuria ja yli 55-vuotiailla käyttö on vähäistä.

Taulukko 2. Eräiden internetin sisältöjen käyttö matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella internetin kautta viimeisen kolmen kuukauden aikana 2012, %-osuus 16–74 –vuotiaasta väestöstä

	Naiset	Miehet	Kaikki
	%osuus 16–74 -vuotiaasta väestöstä		
Lukenut sähköposteja	29	39	34
Lukenut verkkolehtiä tai televisiokanavien internetsivuja	26	42	34
Käyttänyt paikannus- tai reitityspalveluita	25	40	32
Pelannut pelejä, katsellut kuvia tai videoita tai kuunnellut musiikkia	22	32	27
Osallistunut yhteisöpalveluihin	24	26	25
Käyttänyt podcast-palvelua	2	5	3
Lukenut ladattavia sähköisiä kirjoja	2	3	2

Taulukko 3. Eräiden internetin sisältöjen käyttö matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella internetin kautta viimeisen kolmen kuukauden aikana 2012, %-osuus matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella internetiä viimeisen kolmen kuukauden aikana käyttäneistä

	Naiset	Miehet	Kaikki
	%osuus matkapuhelimella tai muulla pienlaitteella internetiä viimeisen kolmen kuukauden aikana käyttäneistä		
Lukenut sähköposteja	72	75	74
Lukenut verkkolehtiä tai televisiokanavien internetsivuja	65	79	73
Käyttänyt paikannus tai reitityspalveluita	62	76	70
Pelannut pelejä, katsellut kuvia tai videoita tai kuunnellut musiikkia	55	60	58
Osallistunut yhteisöpalveluihin	59	49	53
Käyttänyt podcast-palvelua	4	9	7
Lukenut ladattavia sähköisiä kirjoja	5	5	5

4. Yhteisöpalvelujen käyttö

4.1. Yhteisöpalvelujen seuraaminen

Yhteisöpalvelut (Facebook yms.) ovat suosittuja. Keväällä 2012 tasan puolet 16–74 -vuotiaista suomalaisista oli rekisteröitynyt jäseneksi vähintään yhteen yhteisöpalveluun. Lähes kaikki rekisteröityneet myös seuraavat yhteisöpalveluja. 49 prosenttia väestöstä oli viimeisen kolmen kuukauden aikana seurannut vähintään yhtä yhteisöpalvelua, johon oli rekisteröitynyt jäseneksi. Selvästi suosituin yhteisöpalvelu oli Facebook. Lähes kaikki yhteisöpalvelujen käyttäjät seurasi Facebookia.

Varsinaisten yhteisöpalvelujen lisäksi muissa verkkosivustoissa on yhteisöpalvelujen piirteitä, ja niihin muodostuukin verkkoyhteisöjä. Niitä muodostuu esimerkiksi valokuvien ja videoiden jakamiseen tarkoitetuille sivustoille. Tutkimuksessa annettiin haastateltavan itse päättää, mitä omalla kohdallaan piti yhteisöpalveluna. Kysymyksessä annettiin yhteisöpalveluista useita esimerkkejä.

Naiset ovat kiinnostuneempia yhteisöpalveluista kuin miehet. 53 prosenttia naisista oli seurannut yhteisöpalvelua viimeisten kolmen kuukauden aikana. Miehistä vastaava osuus oli 44 prosenttia. Eräissä ikäryhmissä naisten ja miesten välinen ero yhteisöpalvelujen käytössä oli suuri. 67 prosenttia 35–44 -vuotiaista naisista seurasi yhteisöpalveluita, kun samanikäisistä miehistä niin teki vain 50 prosenttia. 25–34 -vuotiaiden ryhmässä ero oli 13 prosenttiyksikköä.

Yhteisöpalvelujen käyttö on myös hyvin ikäsidonnaista. Nuoremmat ovat yleisemmin rekisteröityneet yhteisöpalveluihin kuin vanhemmat. Nuoremmat myös käyttävät palveluita vanhempia ihmisiä yleisemmin. 16–24 -vuotiaista peräti 86 prosenttia oli seurannut yhteisöpalvelua vuonna 2012. 55–64 -vuotiaista osuus oli vain 22 prosenttia.

Taulukko 4. Yhteisöpalvelujen seuraaminen viimeisten kolmen kuukauden aikana 2012

	Seurannut jotain yhteisöpalvelua 3 kk aikana		
	Miehet	Naiset	Yhteensä
16-24v	83	89	86
25-34v	73	87	80
35-44v	50	67	58
45-54v	33	45	39
55-64v	17	27	22
65-74v	8	11	10
Yhteensä	44	53	49

Yhteisöpalvelut saavuttivat nykyisen suosionsa nopeasti. Eräissä väestöryhmissä suosion kasvu hidastui vuonna 2012. Rekisteröityneiden osuus koko väestöstä kasvoi vuonna 2012 vain kaksi prosenttiyksikköä. Vuonna 2011 kasvu oli kuusi prosenttiyksikköä. Yhteisöpalveluita seuranneiden osuus nousi vuonna 2012 neljä prosenttiyksikköä. Naisten keskuudessa yhteisöpalvelujen käyttö yleistyy edelleen nopeasti, mutta miesten keskuudessa kasvu on hidasta. Yhteisöpalvelua viimeisten kolmen kuukauden aikana seuranneiden osuus naisista nousi vuonna 2012 seitsemän prosenttiyksikköä mutta miehistä vain prosenttiyksikön.

Taulukko 5. Yhteisöpalveluiden seuraamisen useus viimeisten 3 kuukauden aikana 2012

	Seuraa useasti päivässä	Seuraa päivittäin tai lähes päivittäin	Seuraa viikoittain	Seuraa harvemmin	Ei seuraa enää
% -osuus yhteisöpalvelua viimeisten 3 kuukauden aikana seuranneista					
16-24v	34	50	14	2	0
25-34v	26	52	17	5	0
35-44v	23	41	20	16	0
45-54v	16	40	24	20	1
55-64v	12	35	29	22	2
65-74v	9	32	34	23	2
Miehet	24	44	21	10	1
Naiset	25	46	18	11	0
Yhteensä	24	45	19	11	0

Nuoremmissa ikäryhmissä yhteisöpalvelujen seuraaminen yleistyi vuonna 2012 hyvin vähän tai ei lainkaan. Yhteisöpalvelujen seuraamisen ikäsidonaisuus on jossain määrin tasoittumassa, sillä vanhemmissa ikäryhmissä yhteisöpalvelujen käyttö jatkoi yleistymistään. 45–54 -vuotiaista yhteisöpalvelujen käyttäjien osuus kasvoi 10 prosenttiyksikköä 39 prosenttiin ja 55–64 -vuotiaistakin seitsemän prosenttiyksikköä 22 prosenttiin.

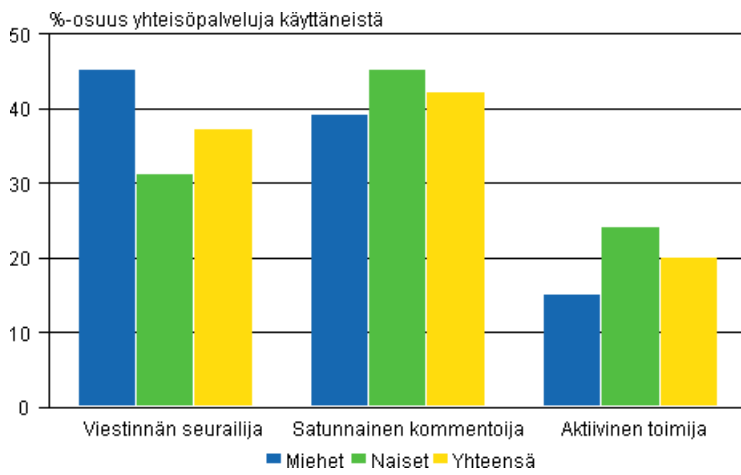
Yhteisöpalveluja seurataan tiiviisti. Neljännes verkkoyhteisöjen jäsenistä oli palveluissa useasti päivässä. Osuus vastaa 12 prosenttia suomalaisista. Lisäksi puolet palvelujen käyttäjistä seurasi niitä päivittäin tai lähes päivittäin (22 % suomalaisista). Harvemmin kuin kerran viikossa palveluissa kävi vain kymmenen prosenttia niiden käyttäjistä (5 % suomalaisista).

Yhteisöpalvelujen seuraamisen useus on hyvin ikäsidonnaista. Kolmannes 16–24 -vuotiaista yhteisöpalveluihin rekisteröityneistä kävi niissä useasti päivässä. Useasti päivässä seuraavien osuus laskee suoraviivaisesti siirryttäessä vanhempiin ikäryhmiin.

4.2. Yhteisöpalveluihin osallistumisen aktiivisuus

Yhteisöpalveluihin osallistumisen aktiivisuus vaihtelee myös sen suhteen, kirjoittaako niihin usein omia päivityksiä vai seuraako vain muiden kirjoituksia. Tieto- ja viestintätekniikan käyttö tutkimuksessa kysyttiin yhteisöpalvelujen käyttäjiltä, ovatko he palveluissa omasta mielestään seurailijoita, satunnaisia kommentaattoreita vai aktiivisia toimijoita. 37 prosenttia palveluiden käyttäjistä piti itseään seurailijana. Vastaavasti 42 prosenttia katsoi olevansa satunnainen kommentaattori ja 20 prosenttia aktiivinen toimija. Ainakin oman arvion perusteella naiset ovat aktiivisempia yhteisöpalveluissa kuin miehet. 31 prosenttia naisista katsoi olevansa seurailija, kun miehistä osuus oli 45 prosenttia. Vastaavasti 24 prosenttia naisista piti itseään aktiivisena toimijana, mutta miehistä vain 15 prosenttia.

Kuvio 14. Yhteisöpalvelujen käyttäjien näkemys omasta toiminnastaan palveluissa 2012

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotitalouden tietotekniset laitteet kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista¹⁾

	Jokin tietokone				Kannettava tietokone			
	kaikki kotitaloudet	yhden hengen taloudet	kahden hengen taloudet	kolmen tai useamman hengen taloudet	kaikki kotitaloudet	yhden hengen taloudet	kahden hengen taloudet	kolmen tai useamman hengen taloudet
nettotulot	% -osuus kotitalouksista							
alle 2000 €/kk	77	75	82	..	59	58	61	..
2000 - 2999 €/kk	91	93	86	99	71	75	63	85
3000 - 4999 €/kk	97	98	95	99	81	76	76	88
5000 €/kk tai yli	98	..	98	100	88	..	82	93
Pääkaupunkiseutu	95	91	96	99	83	78	82	93
Suuret kaupungit	88	78	93	100	71	59	78	89
Muut kaupunkimaiset kunnat	85	74	87	99	68	58	66	87
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	85	73	86	99	67	57	61	86
Kaikki kotitaloudet	88	79	89	99	71	62	70	88

1) .. = tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Liitetaulukko 2. Kotitalouden tietotekniset laitteet kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista¹⁾

	Pöytä tietokone				Tablettitietokone
	kaikki kotitaloudet	yhden hengen taloudet	kahden hengen taloudet	kolmen tai useamman hengen taloudet	Kaikki kotitaloudet
nettotulot	% -osuus kotitalouksista				
alle 2000 €/kk	30	26	45	..	..
2000 - 2999 €/kk	43	37	46	49	..
3000 - 4999 €/kk	55	43	54	61	7
5000 €/kk tai yli	58	..	56	62	14
Pääkaupunkiseutu	41	30	48	55	14
Suuret kaupungit	45	30	53	67	8
Muut kaupunkimaiset kunnat	43	27	50	59	7
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	46	27	49	61	5
Kaikki kotitaloudet	44	29	50	60	8

1) .. = tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Liitetaulukko 3. Kotitalouden internetyhteydet kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista¹⁾

	Kotoa internetyhteys			
	kaikki kotitaloudet	yhden hengen taloudet	kahden hengen taloudet	kolmen tai useamman hengen taloudet
nettotulot	%osuus kotitalouksista			
alle 2000 €/kk	75	73	79	..
2000 - 2999 €/kk	90	92	85	99
3000 - 4999 €/kk	97	98	95	99
5000 €/kk tai yli	98	..	98	100
Pääkaupunkiseutu	93	89	95	99
Suuret kaupungit	87	77	93	100
Muut kaupunkimaiset kunnat	84	72	86	99
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	85	73	84	99
Kaikki kotitaloudet	87	78	88	99

1) .. = tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Liitetaulukko 4. Kotitalouden internetliittymien lukumäärä kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista

	Kotona vain yksi liittymä	Kotona vähintään kaksi liittymää	Kotona vähintään kolme liittymää	Internetyhteys
				kotitalouden television kautta
nettotulot	%osuus kotitalouksista			
alle 2000 €/kk	47	23	4	5
2000 - 2999 €/kk	51	25	14	6
3000 - 4999 €/kk	36	27	33	12
5000 €/kk tai yli	24	25	49	17
Pääkaupunkiseutu	34	33	26	10
Suuret kaupungit	40	28	19	9
Muut kaupunkimaiset kunnat	39	23	21	9
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	48	18	18	6
Kaikki kotitaloudet	41	25	21	8

Liitetaulukko 5. Kotitalouden kiinteät ja langattomat internetinliittymät kotitalouden nettotulojen ja asuinpaikan kaupunkimaisuuden mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista

	ADLS tai DLS -laajakaista liittymä	Langaton yhteys tietokoneeseen 3G/4G-matkapuhelinverkon kautta	Matkapuhelin 3G/4G-verkon kautta	Muu langaton yhteys tietokoneesta laajakaistaverkkoon	Kaapelimodeemi	Jonkin liittymän lisäksi asunnon sisäinen WLAN-verkko
nettotulot	% -osuus kotitalouksista					
alle 2000 €/kk	27	32	23	1	17	27
2000 - 2999 €/kk	44	35	30	1	19	36
3000 - 4999 €/kk	49	43	48	2	20	53
5000 €/kk tai yli	63	42	59	2	21	68
Pääkaupunkiseutu	44	32	47	2	29	48
Suuret kaupungit	42	34	36	1	24	45
Muut kaupunkimaiset kunnat	35	38	34	1	20	41
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	43	41	29	2	6	35
Kaikki kotitaloudet	41	37	36	1	18	42

Liitetaulukko 6. Kotitalouden käytössä olevia kiinteitä ja langattomia internetin laajakaistaliittymiä kotitalouden nettotulojen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja kotitalouden koon mukaan 2012, %-osuus kotitalouksista¹⁾

	Matkapuhelin 3G/4G liittymän kautta				Jonkin liittymän lisäksi asunnon sisäinen WLAN-verkko			
	kaikki kotitaloudet	yhden hengen taloudet	kahden hengen taloudet	kolmen tai useamman hengen taloudet	kaikki kotitaloudet	yhden hengen taloudet	kahden hengen taloudet	kolmen tai useamman hengen taloudet
nettotulot	% -osuus kotitalouksista							
alle 2000 €/kk	23	21	..	..	27	25	29	..
2000 - 2999 €/kk	30	36	21	45	36	38	30	51
3000 - 4999 €/kk	48	37	41	60	53	47	42	69
5000 €/kk tai yli	59	..	53	62	68	..	60	75
Pääkaupunkiseutu	47	40	50	59	48	35	49	76
Suuret kaupungit	36	22	42	59	45	34	45	70
Muut kaupunkimaiset kunnat	34	21	29	62	41	27	39	66
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	29	19	20	50	35	21	25	60
Kaikki kotitaloudet	36	25	33	56	42	29	38	66

1) .. = tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Liitetaulukko 7. Internetin käyttö ja käytön useus iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Käyttänyt viimeisen 3 kk aikana	Käyttää päivittäin tai lähes päivittäin	Käyttää yleensä useita kertoja päivässä	Käyttää viikoittain (mutta ei päivittäin)	Käyttää harvemmin kuin viikottain	Ei ole käyttänyt internetiä koskaan
	%-osuus väestöstä					
16-24v	100	94	80	6	0	0
25-34v	100	96	88	3	0	0
35-44v	98	90	74	7	1	1
45-54v	96	84	68	9	3	1
55-64v	82	63	44	15	4	13
65-74v	61	41	26	14	6	32
Opiskelija	100	95	83	5	0	0
Työllinen	97	86	71	8	2	2
Eläkeläinen	64	45	28	13	5	29
Perusasteen koulutus	77	63	47	10	4	18
Keskiasteen koulutus	92	78	62	12	2	6
Korkea-asteen koulutus	98	91	78	5	2	1
Pääkaupunkiseutu	95	89	77	6	1	3
Suuret kaupungit	92	82	67	8	2	7
Muut kaupunkimaiset kunnat	88	75	61	10	3	8
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	87	73	55	11	3	10
Miehet	90	79	66	9	2	7
Naiset	90	78	61	10	3	7
Yhteensä	90	79	64	9	2	7

Liitaulukko 8. Kannettavien laitteiden käyttö langattomaan internet-yhteyteen kodin tai työpaikan ulkopuolella viimeisen 3 kk iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan aikana 2012, %-osuus väestöstä

	Kannettavalla tietokoneella	Taulutietokoneella	Matkapuhelimella (kaikki yhteystyytit)	Matkapuhelimella 3G- tai 4G-yhteyden kautta	MP3-soittimella, sähköisellä lukulaitteella, käsipelikonsolilla tai muulla pienlaitteella
	%-osuus väestöstä				
16-24v	51	14	63	51	15
25-34v	48	13	70	63	4
35-44v	47	14	62	56	4
45-54v	38	11	43	38	3
55-64v	24	3	21	18	0
65-74v	11	2	9	7	0
Opiskelija	51	15	59	49	14
Työllinen	42	11	54	48	4
Eläkeläinen	14	2	11	10	0
Perusasteen koulutus	29	8	34	27	8
Keskiasteen koulutus	35	8	43	38	3
Korkea-asteen koulutus	45	13	55	50	3
Pääkaupunkiseutu	45	16	59	53	5
Suuret kaupungit	39	11	47	40	5
Muut kaupunkimaiset kunnat	34	9	44	38	4
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	33	5	35	30	3
Miehet	42	11	51	46	4
Naiset	32	8	38	32	4
Yhteensä	37	10	45	39	4

Liitetaulukko 9. Kannettavien laitteiden käyttö langattomaan internet-yhteyteen kodin tai työpaikan ulkopuolella viimeisen iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 3 kk aikana 2012, %-osuus väestöstä

	Kannettavalla tietokoneella 3G- tai 4G-yhteyden kautta	Kannettavalla tietokoneella julkisen WLAN:n kautta	Matkapuhelimella 3G- tai 4G-yhteyden kautta	Matkapuhelimella julkisen WLAN:n kautta
	%osuus väestöstä			
16-24v	25	32	51	20
25-34v	30	25	63	16
35-44v	30	22	56	14
45-54v	27	18	38	9
55-64v	15	9	18	3
65-74v	8	4	7	1
Opiskelija	24	35	49	17
Työllinen	28	20	48	12
Eläkeläinen	9	4	10	2
Perusasteen koulutus	18	14	27	9
Keskiasteen koulutus	22	18	38	10
Korkea-asteen koulutus	27	22	50	11
Pääkaupunkiseutu	26	25	53	15
Suuret kaupungit	23	20	40	12
Muut kaupunkimaiset kunnat	22	16	38	9
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	21	15	30	8
Miehet	28	20	46	14
Naiset	17	16	32	7
Yhteensä	23	18	39	10

Liitetaulukko 10. Kannettavien laitteiden käyttö langattomaan internet-yhteyteen kodin tai työpaikan ulkopuolella ainakin kerran viikossa iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Kannettavalla tietokoneella ainakin kerran viikossa	Taulutietokoneella ainakin kerran viikossa	Matkapuhelimella ainakin kerran viikossa	MP3-soittimella, sähköisellä lukulaitteella, käsipelikonsolilla tai muulla pienlaitteella ainakin kerran viikossa
	%osuus väestöstä			
16-24v	21	3	47	7
25-34v	18	4	53	3
35-44v	23	7	47	2
45-54v	18	6	30	1
55-64v	11	1	14	0
65-74v	5	1	5	0
Opiskelija	22	3	42	6
Työllinen	19	5	40	2
Eläkeläinen	6	0	6	0
Perusasteen koulutus	13	3	24	3
Keskiasteen koulutus	16	3	32	2
Korkea-asteen koulutus	19	5	40	2
Pääkaupunkiseutu	21	6	45	2
Suuret kaupungit	17	4	34	3
Muut kaupunkimaiset kunnat	15	3	32	2
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	14	2	24	1
Miehet	21	4	39	2
Naiset	11	3	26	2
Yhteensä	16	4	32	2

Liitetaulukko 11. Matkapuhelimen ja muiden pienlaitteiden internetyhteyden käyttötarkoitukset viimeisen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Lukenut verkkolehtiä tai televisiokanavien internetsivuja	Lukenut sähköpostia	Käyttänyt paikannus- tai reittipalvelua tai sijaintitietosovelluksia	Pelannut pelejä, katsellut kuvia tai videoita tai kuunnellut musiikkia	Osallistunut internetin kautta yhteisöpalveluihin	Käyttänyt internetin kautta Podcast-palvelua	Lukenut internetin kautta ladattavia sähköisiä kirjoja
% -osuus väestöstä							
16-24v	54	47	45	56	54	4	6
25-34v	58	56	56	48	50	8	4
35-44v	48	47	44	33	30	4	3
45-54v	29	31	31	20	16	2	1
55-64v	12	15	12	6	4	0	0
65-74v	3	5	5	2	1	0	0
Opiskelija	51	46	43	51	51	6	7
Työllinen	41	41	40	31	27	4	2
Eläkeläinen	6	8	7	3	2	1	0
Perusasteen koulutus	28	25	23	27	26	4	3
Keskiasteen koulutus	32	31	31	28	25	3	3
Korkea-asteen koulutus	40	44	40	27	26	3	2
Pääkaupunkiseutu	45	48	46	36	36	4	4
Suuret kaupungit	40	37	35	30	28	4	3
Muut kaupunkimaiset kunnat	33	33	30	27	24	3	3
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	24	24	24	20	17	2	1
Miehet	42	39	40	32	26	5	3
Naiset	26	29	25	22	24	2	2
Yhteensä	34	34	32	27	25	3	2

Liitetaulukko 12. Internetin käyttötarkoitukset 3 kuukauden aikana iän ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	16-24v	25-34v	35-44v	45-54v	55-64v	65-74v	Miehet	Naiset	Kaikki
	% -osuus väestöstä								
Sähköpostien lähettäminen tai vastaanotto	96	96	93	85	66	47	80	81	81
Pankkiasiat	75	98	96	92	74	51	81	83	82
Tavaroita ja palveluita koskeva tiedonetsintä	90	95	93	89	70	46	82	80	81
Verkkolehden tai televisiokanavien internetsivujen lukeminen	97	94	89	84	67	47	82	78	80
Matka- ja majoituspalvelujen selailu	55	73	72	72	55	37	60	63	62
Ajan varaaminen lääkärille	18	28	31	36	24	16	20	31	26
Viestien kirjoittaminen internetiin (keskustelupalstat, yhteisöpalvelut jne.)	88	80	58	39	22	10	47	51	49
Yhteisöpalveluiden (esim. Facebook) seuraaminen	86	80	58	39	22	10	44	53	49
Radion kuunteluun tai television katseluun	72	70	60	50	37	26	53	52	52
Musiikin kuuntelu tai lataaminen tietokoneelle tai muulle laitteelle	89	78	58	42	21	13	52	47	50
Blogien lukeminen	56	55	43	35	25	13	34	42	38
Koulutus- ja kurssitarjonnan etsintä	59	47	38	35	15	7	27	39	33
Omien tekstien, kuvien tai muun oman materiaalin laittaminen jollekin sivustolle muiden käytettäväksi	56	46	35	25	14	9	30	31	30
Työn etsiminen tai työpaikkahakemusten lähettäminen	55	43	33	24	6	0	24	29	27
Pelien pelaaminen internetissä tai lataaminen omalle koneelle	50	38	28	18	13	12	31	21	26
Käytettyjen tavaroiden ostaminen	24	36	35	27	15	5	29	19	24
Elokuvien katseluun tai niiden lataamiseen omalle koneelle	54	37	17	14	6	3	25	17	21
Omien tavaroiden, tuotteiden ja palveluiden myynti	18	27	29	23	12	7	25	14	19
Internet-puhelut ja videopuhelut	34	28	22	16	14	11	22	20	21
Verkko-opiskelu	34	23	13	13	6	3	14	16	15
Pelien pelaaminen verkossa toisten kanssa verkon kautta	31	13	9	2	2	0	14	4	9
Verkkosivujen tekeminen tai blogien kirjoittaminen	13	11	9	7	3	1	7	8	7

Liitetaulukko 13. Internetin käyttö viranomaisasioinnissa 12 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Hakenut tietoja viranomaisten internetsivuilta	Hakenut internetistä virallisia lomakkeita täyttämistä varten	Lähettänyt täytettyjä lomakkeita viranomaisille internetin kautta
	%-osuus väestöstä		
16-24v	60	59	41
25-34v	76	73	62
35-44v	76	67	59
45-54v	71	63	52
55-64v	50	43	33
65-74v	29	23	17
Opiskelija	61	64	49
Työllinen	70	62	51
Eläkeläinen	33	25	19
Perusasteen koulutus	36	35	24
Keskiasteen koulutus	60	55	44
Korkea-asteen koulutus	82	71	61
Pääkaupunkiseutu	72	65	53
Suuret kaupungit	63	60	47
Muut kaupunkimaiset kunnat	59	53	43
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	55	48	40
Miehet	61	55	44
Naiset	61	56	45
Yhteensä	61	55	45

Liitetaulukko 14. Internetin käyttö viestintään 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Käyttänyt sähköpostia	Käyttänyt internetiä puheluihin tai videopuheluihin	Kirjoittanut viestejä internetiin (poislukien sähköpostin käyttö)
	% -osuus väestöstä		
16-24v	96	34	88
25-34v	96	28	80
35-44v	93	22	58
45-54v	85	16	39
55-64v	66	14	22
65-74v	47	11	10
Opiskelija	97	37	88
Työllinen	88	20	51
Eläkeläinen	50	11	15
Perusasteen koulutus	65	20	48
Keskiasteen koulutus	80	19	49
Korkea-asteen koulutus	93	24	49
Pääkaupunkiseutu	90	26	61
Suuret kaupungit	84	22	49
Muut kaupunkimaiset kunnat	77	22	49
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	76	16	42
Miehet	80	22	47
Naiset	81	20	51
Yhteensä	81	21	49

Liitetaulukko 15. Internetin käyttö median seuraamiseen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Lukenut verkkolehtiä tai televisiokanavien internetsivuja	Lukenut blogeja
	% -osuus väestöstä	
16-24v	97	56
25-34v	94	55
35-44v	89	43
45-54v	84	35
55-64v	67	25
65-74v	47	13
Opiskelija	95	60
Työllinen	87	39
Eläkeläinen	52	16
Perusasteen koulutus	69	30
Keskiasteen koulutus	81	38
Korkea-asteen koulutus	88	44
Pääkaupunkiseutu	86	47
Suuret kaupungit	83	39
Muut kaupunkimaiset kunnat	77	38
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	78	32
Miehet	82	34
Naiset	78	42
Yhteensä	80	38

Liitetaulukko 16. Internetin käyttö pelaamiseen, musiikin kuunteluun, elokuvien katseluun tai ohjelmien lataamiseen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Pelien pelaaminen toisten kanssa verkon kautta	Musiikin kuuntelu tai lataaminen tietokoneelle tai muulle laitteelle	Omien tekstien, kuvien tai muun oman materiaalin laittamiseen jollekin sivustolle muiden käytettäväksi
	% -osuus väestöstä		
16-24v	31	89	56
25-34v	13	78	46
35-44v	9	58	35
45-54v	2	42	25
55-64v	2	21	14
65-74v	0	13	9
Opiskelija	30	87	54
Työllinen	7	53	32
Eläkeläinen	1	16	12
Perusasteen koulutus	14	47	30
Keskiasteen koulutus	10	51	30
Korkea-asteen koulutus	4	49	31
Pääkaupunkiseutu	9	58	38
Suuret kaupungit	11	57	33
Muut kaupunkimaiset kunnat	8	47	32
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	7	42	23
Miehet	14	52	30
Naiset	4	47	31
Yhteensä	9	50	30

Liitetaulukko 17. Internetin käyttö palveluita ja tuotteita koskevan tiedon etsintään, pankkiasioihin, tuotteiden ja palveluiden myyntiin tai käytettyjen tavaroiden ostamiseen 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Tavaroita tai palveluita koskevaan tiedonetsintään	Matka- ja majoituspalveluiden selailuun	Pankkiasioiden hoitamiseen	Omien tavaroiden, tuotteiden ja palveluiden myyntiin	Käytettyjen tavaroiden ostamiseen
	% -osuus väestöstä				
16-24v	90	55	75	18	24
25-34v	95	73	98	27	36
35-44v	93	72	96	29	35
45-54v	89	72	92	23	27
55-64v	70	55	74	12	15
65-74v	46	37	51	7	5
Opiskelija	89	55	73	15	23
Työllinen	89	72	93	23	28
Eläkeläinen	51	39	55	10	9
Perusasteen koulutus	63	39	58	13	17
Keskiasteen koulutus	83	62	86	22	28
Korkea-asteen koulutus	92	79	95	21	23
Pääkaupunkiseutu	89	70	88	20	22
Suuret kaupungit	83	66	84	20	22
Muut kaupunkimaiset kunnat	77	60	80	18	22
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	78	55	79	20	29
Miehet	82	60	81	25	29
Naiset	80	63	83	14	19
Yhteensä	81	62	82	19	24

Liitetaulukko 18. Internetin käyttö työn, koulutuksen tai tiedon etsintään ja opiskeluun 3 kuukauden aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Työn etsintään tai työpaikkahakemusten lähettämiseen	Koulutus- ja kurssitarjonnan etsintään	Ajan varaamiseen lääkärille	Verkko-opiskeluun
	% -osuus väestöstä			
16-24v	55	59	18	34
25-34v	43	47	28	23
35-44v	33	38	31	13
45-54v	24	35	36	13
55-64v	6	15	24	6
65-74v	0	7	16	3
Opiskelija	61	68	18	46
Työllinen	25	33	32	13
Eläkeläinen	2	9	16	3
Perusasteen koulutus	28	28	11	12
Keskiasteen koulutus	27	34	25	16
Korkea-asteen koulutus	24	37	38	16
Pääkaupunkiseutu	30	42	39	19
Suuret kaupungit	31	37	28	20
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	25	31	26	14
Taajaan as/maaseutum. kunnat	22	28	17	10
Miehet	24	27	20	14
Naiset	29	39	31	16
Yhteensä	27	33	26	15

Liitetaulukko 19. Yhteisöpalveluiden käyttö iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestösä

	Rekisteröitynyt jonkin yhteisöpalvelun käyttäjäksi	Seurannut jotain yhteisöpalvelua 3 kk aikana	Seuraa jotain yhteisöpalvelua ainakin viikottain	Seuraa jotain yhteisöpalvelua ainakin päivittäin	Seuraa jotain yhteisöpalvelua yleensä jatkuvasti kirjautuneena tai useasti päivässä
	% -osuus väestöstä				
16-24v	89	86	84	72	29
25-34v	81	80	76	62	21
35-44v	60	58	48	37	13
45-54v	41	39	31	22	6
55-64v	24	22	17	11	3
65-74v	11	10	7	4	1
Opiskelija	88	86	84	73	30
Työllinen	54	52	45	34	10
Eläkeläinen	15	13	10	7	3
Perusasteen koulutus	47	46	42	35	15
Keskiasteen koulutus	50	48	44	35	12
Korkea-asteen koulutus	54	52	43	31	9
Pääkaupunkiseutu	63	62	54	42	16
Suuret kaupungit	52	50	45	38	12
Muut kaupunkimaiset kunnat	50	48	43	33	13
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	42	40	36	26	8
Miehet	48	44	40	30	11
Naiset	54	53	47	38	13
Yhteensä	50	49	43	34	12

Liitetaulukko 20. Sähköpostin käyttö iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Käyttänyt sähköpostia yksityistarkoituksessa viim. 3 kk aikana	Käyttää sähköpostia yksityistarkoituksessa ainakin viikottain	Käyttää sähköpostia yksityistarkoituksessa päivittäin tai lähes päivittäin
	% -osuus väestöstä		
16-24v	96	75	43
25-34v	96	87	65
35-44v	93	81	53
45-54v	85	69	42
55-64v	66	49	29
65-74v	47	32	19
Opiskelija	97	81	54
Työllinen	87	73	47
Eläkeläinen	50	34	19
Perusasteen koulutus	65	45	24
Keskiasteen koulutus	80	65	41
Korkea-asteen koulutus	93	83	57
Pääkaupunkiseutu	90	80	56
Suuret kaupungit	84	68	47
Muut kaupunkimaiset kunnat	77	64	40
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	76	58	33
Miehet	80	64	40
Naiset	81	68	44
Yhteensä	81	66	42

Liitetaulukko 21. Ostokset ja tilaukset verkon kautta iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Ostanut tai tilannut joskus verkon kautta	Ostanut tai tilannut verkon kautta viimeisen 12 kk aikana	Ostanut tai tilannut verkon kautta viimeisen 3 kk aikana	Tehnyt verkon kautta viimeisen 3 kk aikana vähintään 3 ostoa tai tilausta	Käyttänyt viimeisen 3 kk aikana internetin kautta tehtyihin ostoksiin vähintään 100 euroa	Käyttänyt viimeisen 3 kk aikana internetin kautta tehtyihin ostoksiin vähintään 500 euroa
	% -osuus väestöstä					
16-24v	86	79	54	36	39	13
25-34v	94	87	67	50	57	29
35-44v	87	82	61	43	55	29
45-54v	78	71	54	36	48	29
55-64v	52	46	31	17	26	14
65-74v	28	23	13	8	10	4
Opiskelija	84	76	52	36	38	11
Työllinen	81	76	56	38	48	27
Eläkeläinen	33	27	17	10	13	7
Perusasteen koulutus	52	46	30	19	22	8
Keskiasteen koulutus	71	66	48	31	40	20
Korkea-asteen koulutus	86	80	59	42	53	30
Pääkaupunkiseutu	78	72	54	40	46	27
Suuret kaupungit	75	68	47	31	39	20
Muut kaupunkimaiset kunnat	69	64	47	31	39	19
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	66	61	44	28	37	18
Miehet	70	65	46	32	39	21
Naiset	72	66	49	32	41	20
Yhteensä	71	65	47	32	40	20

Liitetaulukko 22. Ostokset ja tilaukset verkon kautta tuoteryhmittäin iän ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	16-24v	25-34v	35-44v	45-54v	55-64v	65-74v	Miehet	Naiset	Kaikki
	%osuus väestöstä								
Majoituspalveluja	29	50	52	50	27	12	38	38	38
Pääsylippuja teatteriin, konsertteihin, elokuvaan tai vastaaviin	43	51	46	41	21	8	33	38	35
Muita matkailuun liittyviä palveluita (ei majoituspalveluita)	33	54	47	43	28	13	36	38	37
Vaatteita tai kenkiä	50	47	44	32	14	4	23	41	32
Veikkauksen rahapelejä	20	45	34	29	20	9	33	20	27
Kirjoja, lehtiä	16	34	32	25	15	8	19	25	22
Harrastuksiin liittyviä tuotteita (muu kuin urheiluharrastus)	24	38	33	28	14	4	30	18	24
Kodin tekstiilejä, huonekaluja tai leluja	15	28	31	17	12	3	12	24	18
Kulutuselektroniikkaa tai kodinkoneita	17	26	27	21	10	2	23	12	18
Valokuvaukseen liittyviä tuotteita tai palveluja	13	26	28	22	11	4	15	21	18
Musiikkia	25	32	22	15	5	2	18	15	17
Urheiluharrastuksiin liittyviä tuotteita	23	29	25	17	5	1	20	13	17
Tietokoneita tai niiden oheislaitteita	16	27	20	15	7	3	22	7	15
Terveystai kauneudenhoitoon liittyviä tuotteita	16	19	17	15	9	3	7	20	13
Autoiluun, moottori- tai veneilyyn liittyviä tuotteita	14	16	22	15	6	2	21	5	13
Elokuvia	21	21	15	11	4	1	13	11	12
Pelikonsoli- tai tietokonepelejä	20	20	19	11	2	0	17	7	12
Tietoliikennepalveluita	6	20	15	11	5	2	14	6	10
Tietokoneohjelmia (ei sisällä pelikonsoli- ja tietokonepelejä)	12	15	13	13	6	3	15	5	10
Pääsylippuja urheilutapahtumiin	8	17	15	11	5	2	12	7	10
Vakuutuksia	9	17	15	11	7	1	12	8	10
Osakkeita, arvopapereita tai rahastosijoituksia	6	12	10	10	7	5	12	5	8
Verkko-opiskelumateriaalia	10	10	7	7	3	1	6	6	6
Elintarvikkeita	3	7	5	3	2	0	3	3	3
Lääkkeitä	1	1	2	2	1	1	1	1	1

Liitetaulukko 23. Ostot matkapuhelimella, MP3-soittimella, sähköisellä lukulaitteella, käsipelikonsolilla tai PDA-laitteella internetin kautta yksityistarkoituksessa viimeisen 12 kk aikana iän, toiminnan, koulutusasteen, asuinpaikan kaupunkimaisuuden ja sukupuolen mukaan 2012, %-osuus väestöstä

	Ostanut jotain	Ostanut internetistä ladattavia digitaalisia tuotteita, kuten musiikkia, elokuvia tai kirjoja	Ostanut tavaroita kuten esimerkiksi vaatteita, elektronisia laitteita tai cd-levyjä	Ostanut palveluita kuten esimerkiksi matkoja, pääsylippuja tai vakuutuksia
	%osuus väestöstä			
16-24v	6	3	2	3
25-34v	12	9	3	4
35-44v	8	4	3	4
45-54v	5	3	1	3
55-64v	2	0	1	1
65-74v	1	1	0	0
Opiskelija	7	3	2	4
Työllinen	7	5	2	3
Eläkeläinen	2	1	0	1
Perusasteen koulutus	4	2	2	2
Keskiasteen koulutus	6	3	2	3
Korkea-asteen koulutus	6	4	1	3
Pääkaupunkiseutu	8	5	1	4
Suuret kaupungit	6	4	1	3
Muut kaupunkimaiset kunnat	5	3	2	2
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	5	2	2	2
Miehet	8	5	2	4
Naiset	3	2	1	1
Yhteensä	6	3	2	2

Tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tilaston laatuseloste

Tietojen relevanssi

Tilasto kuvaa väestön ja kotitalouksien tieto- ja viestintätekniikan käyttöä ja kehitystä Suomessa. Tilasto tuotetaan otokseen perustuvana laajana haastattelukyselynä. Suurin osa kysymyksistä on henkilökohtaisia ja osa liittyy koko kotitalouteen. .

Tutkimuksen aiheita ovat tietokoneen ja internetin käytön yleisyys ja useus, käyttötarkoitukset ja käyttöpaikat ja kuluttajien verkkokauppa. Osa kysymyksistä on EU-tasolla harmonisoituja ja osa suunniteltu vastaamaan kansallisiin tietotarpeisiin. Aihealueiden painotukset vaihtelevat vuosittain.

Tietoja käytetään kansallisesti tietoyhteiskuntaa koskevassa kehittämisessä, politiikan suunnittelussa ja seurannassa, tutkimuksessa, opetuksessa ja liiketoiminnassa. EU-harmonisoituja tietoja käytetään EU:n tietoyhteiskuntaa kuvaavissa rakenneindikaattoreissa ja muun muassa puiteohjelmien seurannassa. Myös muut kansainväliset organisaatiot käyttävät kokoomatietoja.

Keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitetietokannassa.

Tilaston tuotannossa sovelletaan tilastolakia (280/2004)

Tutkimuksen menetelmäkuvaus

Aineiston perusjoukkoja on kaksi, joista toinen on koko maassa vakituisesti asuva 16-74-vuotias väestö, ja toinen kotitaloudet, joissa on vähintään yksi 16-74-vuotias henkilö. Joinakin vuosina perusjoukot ovat koostuneet vähintään 10 vuotta täyttäneistä henkilöistä ilman yläikärajaa sekä kotitalouksista, joissa on ainakin yksi vähintään 16 vuotta täyttänyt henkilö. Vuoden 2012 tutkimuksessa otoskehikossa ovat edustettuina 16-74-vuotiaat henkilöt. Otos perustuu väestötietojärjestelmästä tehtävään satunnaispoimintaan. Otokoko on noin 4300 henkilöä ja kotitaloutta. Tiedot kerätään puhelinhaastatteluina.

Tutkimuksen vastauskato vuonna 2012 oli 37 prosenttia ja on yleensä ollut noin 30 prosenttia.

Tutkimusaineisto painotetaan vastaamaan koko maan väestöä ja kotitalouksia ottaen huomioon vastauskadon. Henkilöpainotuksessa taulukoidaan sekä vastanneiden että väestön lukumäärätiedot sukupuolen, iän, alueen sekä tilastollisen kuntaryhmitelmän mukaan. Kotitalouksien sisällysmistodennäköisyyksien perusteena käytetään tulonjakotilastosta saatuja jakautumia kotitalouden koon mukaan ja määrän mukaan NUTS3-alueuokissa.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Otantatutkimuksissa ilmenee aina satunnaisvaihtelua, jota kutsutaan otantavirheeksi ja joka aiheutuu otoskokoon liittyvistä rajoituksista. Tilaston luotettavuuden arviointiin käytettäviä keskeisiä mittareita ovat keskivirhe ja siitä johdettu luottamusväli eli virhemarginaali. Otantatutkimusten tuloksien edustavuutta heikentää myös vastauskato. Vastauskadon vaikutusta pyritään mitätöimään painokertoimilla, jolloin pyritään siihen, että estimaatit olisivat mahdollisimman virheettömiä.

Tietojen ajantasaisuus

Tilasto ilmestyy vuosittain. Tiedonkeruu tehdään keväisin vuoden toisella vuosineljänneksellä ja viiteajanjakso on ensisijaisesti vuoden ensimmäinen neljännes. Suomea koskevia tuloksia julkaistaan ao. tiedonkeruuvuoden syksyllä ja tilastotoimisto Eurostat julkaisee EU-maiden tiedot loppuvuodesta.

Tietojen saatavuus

Perustietoja tutkimustuloksista julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla noin puolen vuoden kuluttua tiedonkeruun päättymisestä. Tilastotietoja esitetään suomeksi ja ruotsiksi. Tilastoista ilmestyy yleensä vuosittain myös sähköisessä muodossa perusjulkaisu.

Tietojen vertailukelpoisuus

Tietoyhteiskuntatilastoja on laadittu vuodesta 1996 alkaen. Tilastot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia tutkimussisältöjen vaihtuvuuden takia. Aikasarjojen laadintamahdollisuus vaihtelee kysymyksittäin. Kaikkien perustietojen aikasarjat on laadittavissa viimeistään vuodesta 2002 lähtien. Vuodesta 2002 lähtien tilastotieto koostuu pääosin EU:n jäsenmaissa harmonisoidusta tutkimussisällöstä.

Tietojen yhtenäisyys

Kuluttajabarometri kerää neljännesvuosittain tietoja kotitalouksien laitevarannoista. Tutkimusten otoskoon vaihteluista johtuvat tilastolliset virhemarginaalit huomioonottaen tiedot ovat yhtenäisiä tässä tutkimuksessa esitettyjen kotitalouskohtaisten laitevarantotietojen kanssa. Tutkimukset täydentävät toisiaan joidenkin kysymyssisältöjen käsitteellisten erojen takia.

Lisätietoja

Rauli Kohvakka 09 1734 3448

Perttu Melkas 09 1734 2511

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

tietoyhteiskunta.info@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tieto- ja viestintätekniiikan käyttö -tutkimus 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-3504 (pdf)